

7. Beskrivningar av administrations- och kontrollsystemet

7.1 Specificering av administrations- och samordningsorgan

Viranomainen/Body/Myndighet	Yhteystiedot/Contact details/Kontaktuppgifter
Toimivaltainen viranomainen Behörig myndighet	Jord- och skogsbruksministeriet, (xx(at)gov.fi), PB 30, 00023 Statsrådet, tfn +358 295 162 022
Hallintoviranomainen Förvaltande myndighet	Jord- och skogsbruksministeriet, (xx(at)gov.fi), PB 30, 00023 Statsrådet, tfn xx Jord- och skogsbruksministeriet överför med stöd av lag förvaltningsuppgifter till Livsmedelsverkets landsbygdslinje gällande Fastlandet Finland.
Åland: Förvaltande myndighet på regional nivå gällande Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	Åland: Ålands landskapsregering, (xx(at)regeringen.ax), PB 1060, AX-22111 MARIEHAMN, tfn +358 18 25000
Maksajavirasto Utbetalande organ	Livsmedelsverket (xx(at)ruokavirasto.fi), PB 100 00270 LIVSMEDELSVERKET Telefon 029 530 0400 (växel) Fax 029 530 0444 Utbetalande organ på Åland är Livsmedelsverket med grund i en överenskommelseförordning. Det utbetalande organet överför med stöd av ett avtal om utbetalningsställe (och för nationella skäll uppgifter med stöd av en överenskommelseförordning gällande landskapet Åland som hör till det utbetalande organet för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling) uppgifter som utbetalande organ till följande regionala myndigheter och Tullen: - tillsynsuppgifter och uppgifter i anslutning till behandling av stödansökningar, åtagande- och avtalsbeslut, behandling av ansökningar om utbetalning samt betalningsbeslut till 15 närings-, trafik- och miljöcentraler och statens ämbetsverk på Åland - uppgifter i anslutning till beviljande och återkrav av stöd till 60 kommuners samarbetsområden och kommuner på Åland (samarbetsområden) - en del av tillsynsuppgifterna i anslutning till villkorlighet till andra myndigheter (se punkt 7.3) - uppgifter i anslutning till beviljande och återkrav av stöd (och tillsynsuppgifter till Ålands landskapsregering)

Viranomainen/Body/Myndighet	Yhteystiedot/Contact details/Kontaktuppgifter
	- uppgifter som gäller efterkontroll av åtgärder inom biodlingssektorn och av stöd till producentorganisationernas [inom sektorn för frukt och grönsaker] operativa program till Tullen
Todentamisviranomainen Attesterande organ	XX (Avgöranden under 2021)
Seurantakomitea Övervakningskommitté Åland: Egen övervakningskommitté (kommitté på regional nivå)	Fastlandet: Övervakningskommittén, (seurantakomitea xxx(at)gov.fi) Jord- och skogsbruksministeriet PB 30 00023 Valtioneuvosto Tfn xx Åland: Ålands landskapsregering PB 1060, AX-22111 MARIEHAMN Tfn +358 18 25000
Muut delegoidut ja välittävät elimet, joita ei ole mainittu asetuksessa ja rooli Andra delegerade och förmedlande organ som inte nämns i förordningen och deras roll	Den förvaltande myndigheten överför gällande Fastlandet Finland uppgifter som gäller beviljande av stöd och behandling och övervakning av ansökningar om utbetalning till närings-, trafik- och miljöcentralerna samt kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter. På Åland sköts uppgifterna tillhörande förvaltande myndigheten (rikets ansvarsområde) av Statens ämbetsverk på Åland respektive kommunerna på Åland.
AKIS koordinaatioelimet AKIS samordningsorgan	Naturresursinstitutet (LUKE) nätverket Agrihubbs samordnare

7.2. Uppföljning och rapportering

Organisationsstruktur och roller samt samverkan

Jord- och skogsbruksministeriet sköter de uppgifter som hör till förvaltningsmyndigheten för CAP-planen. Förvaltningsmyndigheten ansvarar för att programmet förvaltas och genomförs på ett effektivt, ändamålsenligt och korrekt sätt. När det gäller uppföljning och rapportering ska förvaltningsmyndigheten bl.a. säkerställa att det finns ett elektroniskt system för förvaltning och genomförande av CAP-planen, att övervakningskommittén får de uppgifter och handlingar som behövs vid uppföljningen av CAP-planens genomförande, att en prestationsrapport utarbetas på det sätt som krävs och inom givna tidsramar samt att uppföljningsåtgärder vidtas utifrån kommissionens kommentarer till rapporten.

Livsmedelsverket ansvarar i egenskap av utbetalande organ för informationssystemen och därmed för rapporteringssystemen och de uppgifter som finns tillgängliga i dem samt för utgifterna. Livsmedelsverket undertecknar även prestationsrapporten.

Bl.a. NTM-centralernas behöriga myndigheter och de behöriga tillsmyndigheter som övervakar villkoren ansvarar för att föra in uppgifter i informationssystemet och för att kontrollera att uppgifterna är korrekta med hjälp av administrativa och andra metoder.

Jord- och skogsbruksministeriet samt Livsmedelsverket utbildar NTM-centralernas behöriga myndigheter i frågor som rör CAP-planen, bl.a. stödvillkor, förutsättningar för beviljande och utbetalning samt tillsyn. Det utbetalande organet kontrollerar kvaliteten på bl.a. NTM-centralernas arbete samt överensstämelsen med bestämmelser och CAP-planen. Till förfogande finns de enhetliga informationssystem som beskrivs nedan och där används ett enhetligt Identifieringssystem av stödmottagare.

Övervakningskommittén

Statsrådet tillsätter en övervakningskommitté för CAP-planen.

Jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för övervakningskommittén, och ordförande för kommittén är en företrädare för jord- och skogsbruksministeriet. Till medlemmar i övervakningskommittén kallas företrädare för intressentgrupper som är av central betydelse för genomförandet av CAP-planen. Företrädare för kommissionen kan delta i kommitténs arbete som rådgivare.

Övervakningskommitténs arbetsordning innehåller de bestämmelser som behövs för att organisera kommitténs arbete, och de gäller sammanträden, beslutsförfarandet och övervakningskommitténs möjlighet att höra sakkunniga. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer i egenskap av förvaltningsmyndighet för programmet övervakningskommitténs arbetsordning.

Landskapet Åland har en egen övervakningskommitté.

Informationssystem

E-tjänsten Hyrrä (non-IACS-stödåtgärder)

Hyrrä är en elektronisk tjänst för landsbygdsstöd. Via Hyrrä ansöker man om företags-, utvecklings och investeringsstöd enligt CAP-planen för Fastlandsfinland och Åland, investeringsstöd för landsbygden, startstöd till unga jordbrukare, stöd för icke-produktiva investeringar, bidrag för grundtorrläggning, rådgivningsersättning, investeringsstöd för renhushållning och naturnärningar, startstöd till unga näringsidkare, stöd enligt skollagen, tekniskt stöd för programmet, verksamhetspenning för Leadergrupper samt andra nationellt finansierade stöd. Via Hyrrä ansöker man dessutom om stöd via Finlands operativa program för Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF).

E-tjänsten Hyrrä omfattar en tjänst för ansökan om stöd, en tjänst för myndighetsfunktioner, ett elektroniskt arkiv enligt Sähke2-normen och funktioner för begäran om tilläggsinformation mellan olika elektroniska tjänster. Hyrrä innehåller ansökningar och beslut om stöd, ansökningar och beslut om utbetalning, uppgifter om uppföljningen av projekt, uppgifter som rör projektkontroller samt återkrav av stöd. Hyrrä innehåller också bilagorna till samtliga handlingar.

Som stöd för planeringen, uppföljningen och styrningen av verksamheten och för andra informationsbehov har färdiga rapporter utarbetats, som kan användas antingen direkt i Hyrräs användargränssnitt eller i ett separat rapporteringsprogram (QlikView). I rapporteringsprogrammet kan man även skapa enskilda rapporter. Uppgifterna för rapporterna hämtas antingen direkt ur uppgifterna i det operativa systemet eller ur ett datalager som upprättats för rapporteringen. Med rapporteringen möter man även behovet av öppenhet i fråga om stöduppgifterna.

Stödtillämpningen (IACS-stödåtgärder och non-IACS-stödåtgärder för de sektorspecifika programmen inom bi-, frukt- och grönsakssektorn)

I stödtillämpningen behandlas merparten av de EU-stöd och nationella stöd som betalas till jordbrukare. Via systemet samlar man även in en stor del av den grundläggande jordbruksstatistiken och andra än indikatordata, som kommissionen förutsätter. Datasystemet IACS består register och system som krävs enligt den övergripande förordningen (satellitbaserade arealövervakningssystem etappvis fr.o.m 2023) inklusive kalkyltillämpningen, rapporteringssystemet och systemet för uppsamling av ansökningar för utbetalning, vilka står i förbindelse med den centraliserade databasen, dvs. IACS-centralregistret. Geospatialt ansökningsystem utvidgas så som prestationsrapportering förutsätter. Uppgifterna sparas i 10 år enligt kravet i den övergripande förordningen. Data som används för arealövervakningssystemet lagras på en server. Vid administrationen av uppgifter används obligatoriska inmatningsfält framför allt för de uppgifter som behövs för prestationsrapporten bl.a i elektronisk Vipu-system i ansökningsfas. En omfattande och automatisk logisk kontroll tillämpas på de uppgifter som registreras och deras godkända värden (inbyggt kontrollsystem). Tillämpningen innehåller även uppföljning av planerade och genomförda enhetsstödsnivåer, av tilldelningen av finansiering och av stödnivån inom den planliga variationen och utgifter i anslutning till den samt anmälan av avvikelser (överskridning i procent och motivering till detta). Systemet är kompatibelt med kommissionens system.

Via stödtillämpningen kan man rapportera om output dvs. bl.a. beloppet av förbindelser som det ansökts om och av avtal samt om arealuppgifter, djuruppgifter, övervakningsuppgifter och betalningsuppgifter. På samma sätt resultat kan rapporteras med stöd av outputinformation.

Stödtillämpningen används för att lagra ansökningsuppgifter, validera data, registrera övervakningsuppgifter, samordna villkor och besluta om utbetalningar. Kalkyltillämpningen används för att räkna ut stöd, och som biprodukt uppkommer i databasen en stor mängd information som behövs bl.a. vid rapporteringen.

Systemet för uppsamling av ansökningar för utbetalning tillhandahåller de data som det centraliserade systemet för handläggning av stödutbetalningar förutsätter för utbetalning av stöd. Även gårdsbruksregistret förs med hjälp av stödtillämpningen. De korsgranskningskörningar av uppgifter som krävs innan stöd betalas och för att granska riktighet av output görs mot uppgifterna i IACS-centralregistret, och ur registret fås även de uppgifter som behövs för riskanalyser i samband med samlingar.

Som stöd för planeringen, uppföljningen och styrningen av verksamheten och för andra informationsbehov har färdiga rapporter utarbetats, som kan användas antingen direkt via systemets användargränssnitt eller via ett separat rapporteringsprogram. Uppgifterna för rapporterna hämtas antingen direkt ur uppgifterna i det operativa systemet eller ur ett datalager som upprättats för rapporteringen.

Satellitbaserat system för arealövervakning och annan ny teknik för att säkerställa kvaliteten på output med resultat och rapportering

Sju arealbaserade utfallsindikatorer (outputindikatorer) (O.4, O.6, O.9, O.11, O.13, O.15, O.31) riktas mot stödåtgärderna i CAP-planen. För att säkerställa att output är i enlighet med dessa indikatorer används systemet för arealövervakning från och med 2023. För att uppfylla kraven i anslutning till att systemet införs läggs de ovan nämnda outputindikatorerna stegvis till i processen i åtminstone den takt som kommissionens bestämmelser förutsätter. I systemet för arealövervakning, som till tillämpliga delar också används som övervakningssystem, ingår ett dubbelriktat informationsutbyte mellan stödsökanden och det utbetalande organet, och bland annat varningarna i informationsutbytet kan användas för att säkerställa att den output som är en förutsättning för att stödet ska betalas ut realiserar. Ansökningsystemet, som är en förutsättning för detta och endast elektroniskt, förutsätts av EU-bestämmelserna och används på ett sätt som den nationella lagstiftningen tillåter.

För att förutsättningarna för output med resultat och utbetalning ska kunna säkerställas används också annan teknik, till exempel fotografier som är knutna till platsen och som tagits av som den som ansöker om stöd, för att bekräfta att output realiserar.

Stödutbetalningssystemet (Sampo)

Med hjälp av stödutbetalningssystemet Sampo sköts betalning och återkrav av de stöd som ingår i CAP-planen samt uppföljning av fordringar och sedvanlig rapportering till kommissionen i anslutning till dem. Dessutom sköts det årliga offentliggörandet av stöduppgifter och också ägarstrukturer som EU-förordningar förutsätter via det datalager som upprättats för rapporteringen om betalningsuppgifter i Sampo med hjälp av ett separat rapporteringsverktyg.

7.3. Uppgifter om administration, system för arealmonitorering och kontroll, inbegripet sanktioner

IACS – Integrerat administrations- och kontrollsystem

Alla element i IACS, såsom de har fastställts i förordningen, har inrättats och är i bruk: **JA/NEJ**
Om inte, beskriv vilka element som inte har inrättats och inte är i bruk och varför, inbegripet de korrigerande åtgärder som vidtagits i detta avseende och datum för ibruktagande.

Kontrollsystem (kontrollmetoder, korskontroller osv. ska beskrivas)

- Huvudsakligen riskbaserad. Inbegriper även slumpmässigt urval
- Grundar sig på omfattande administrativ kontroll och arealmonitorering, då den kan införas och stegvis från och med 2023. Dessförinnan 3 procent (eller 5 procent enligt kommissionens förutsättning) kontroll som görs på plats
 - Administrativ kontroll genomförs i synnerhet:
 - som korskontroller av uppgifter i förvaltningens olika register
 - som kontroll av ansökan och bilagor som inlämnats för att visa uppfyllandet av villkor för interventionen (bl.a. dokument som visar uppfyllandet av villkor för kompletterande inkomststöd för unga jordbrukare, dokument som visar uppfyllande av krav för berättigande till stöd för odling av hampa)
 - Annan typ av kontroll som dokumentkontroll för de stöd villkor som inte endast kan kontrolleras på plats (till exempel beteskrav, bokföring över jordbruksskiften)
 - Interventioner som inte kan kontrolleras genom arealmonitoreringsmetoden kontrolleras enligt ett villkorlighetsurval på 1 procent eller 3 procent (eller 5 procent enligt kommissionens förutsättning), samma gårdsgrupp, genom kontroll på plats
 - Om endast en del av stöd villkoren för interventionen kan kontrolleras genom arealmonitoreringsmetoden, används de uppgifter som fås som ytterligare uppgifter för kontroll på plats och urval för kontrollen (förutsätter specificering av kommissionen). Resultaten från båda metoderna sammanställs för det slutliga kontrollresultatet till ett kontrollresultat på gårdsnivå.
- Arealmonitorering (både för verifiering av prestation och i kontroll) används även för att söka de objekt som utsätts för de största riskerna och rikta noggrannare kontroll till dessa objekt enligt behov och läge, till exempel genom gårdsbesök. Om skiftet enligt analysen anses vara i skick på grundval av arealmonitoreringen godkänns det. Det sker inga aktiva ingripanden i små oklarheter, utan fokus riktas till de största och mest betydande riskerna som orsakas till EU-fonder, som har en koppling till miljön och/eller till att villkor för stödberättigande inte uppfylls (inom ramarna av de av kommissionen fastställda kriterierna i euro eller övriga kriterier).

Behörig kontrollmyndighet

- Det utbetalande organet svarar för datasystem samt styr, utbildar och följer upp kvaliteten för de uppgifter som organet överfört och som omfattas av organets behörighet och för de anmälningar om oegentligheter som lämnas till OLAF.
- 15 NTM-centraler (Statens ämbetsverk på Åland) och Ålands landskapsregering (Pelare II) genomför kontroll av interventioner avseende areal och djur
- Kommunernas samarbetsområden utför bland annat kontroller av dokument som bifogats till ansökan

- NTM-centralerna och de inspektörer som auktoriserats av Livsmedelsverket utövar tillsyn över de i förordningen om ekologisk produktion (EU) 2018/848 fastställda villkoren avseende ersättningarna för ekologisk produktion

Sanktionssystemet (ska beskrivas enligt följande principer: effektivitet, proportionalitet, förebyggande)

- **Proportionalitet:**

- För det första felet av mindre betydelse en uppmaning om rättelse (ingen separat senare verifiering), på basis av areal och antal djur anmält och i kontrollen godkänt och en sanktionsgräns på 5 procent, dessförinnan nedskärning, för fel på över 5 procent en sanktion på 1,5 gånger som överförs till följande år om den procentuella gränsen som gäller detta uppfylls (**detta mål förutsätter godkännande av kommissionen**)

- OBS! Kommissionen kommer antagligen att förutsätta att gränsen på 3 procent behålls

- Den sanktionsskalan som är mål (separat för insatser avseende areal och djur), som **förutsätter godkännande av kommissionen:**

- 1) högst 5 procent, men dock mer än 0,5 hektar och högst 2 hektar, stödet betalas utifrån den areal som godkänts vid kontrollen,

- 2) över 5 procent eller över 2 hektar, 1,5 gånger den konstaterade överskridningen dras av från den areal som godkänts vid kontrollen. Överskottet som summakarens till det följande året (för så många år som genomförandet av avdraget förutsätter).

- 1) högst 3 djur: stödet betalas utifrån det individuellt identifierbara antalet djur som godkänts vid kontrollen,

- 2) över 3 djur (eller högst 3 djur som inte kan identifieras individuellt), 1,5 gånger den konstaterade skillnaden dras av från det djurantal som godkänts vid kontrollen (för så många år som genomförandet av avdraget förutsätter) /20 %, 30 % och 50 % gradering.

- Inom ramarna för stöd villkor (pelare II interventioner avseende areal och djur) 1–100 % nedskärning av stödet

- Sanktioner tillämpas inte vid fall av force majeure eller exceptionella förhållanden. Dessa tolkas från fall till fall och grunden för tolkningen utgörs utöver de i artikel 3 i den horisontella förordningen nämnda fallen även av övriga fall som godkänns fallspecifikt. De grunder för godkännande som oftast tillämpas är utöver de som nämns i förteckningen över exempel i 3 artikel i den horisontella förordningen dessutom om jordbrukaren dör och plötsligt blir eller under en längre tid är arbetsoförmögen. Processen för behandlingen av fall beskrivs i den nationella lagstiftningen och i anvisningar för handläggning av ansökningar.

- **Förebyggande:**

- Arealmonitoreringen (både den som används för säkerställande av resultat och den som används i kontroll) som omfattar hela arealen har en förebyggande effekt. Dessutom realiseras i sanktionsskalan en större sanktion då den icke stödberättigande arealen ökar och fortsätter efter en skillnad i storleksklass, som fastställts genom beräkningar, även till de kommande åren. Dessutom tillämpas vid arealfel retroaktiva sanktioner till fall där arealen bevisligen inte har varit stödberättigande heller under åren innan kontrollåret (granskningen begränsas dock till fyra år).

- **Effektivitet:**

- Proportionalitet och förebyggande kombineras på ett ändamålsenligt sätt. Användningen av arealmonitorering både för verifiering av resultat och som kontrollmetod effektiviserar även att sanktionerna riktas till objekt där korrigerande åtgärder inte vidtagits trots till exempel varningar.

Bestämmelser om konkurrensutsättning

- Upphandlingsförfaranden omfattas av nationella bestämmelser: I upphandlingsförfaranden iaktas lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) (till exempel inventioner avseende genetiska resurser).

Interventioner och villkor med kontroll som avviker från ovanstående:

I det kompletterande inkomststödet för **unga jordbrukare** kontrolleras xx huvudsakligheten och uppfyllandet av **statusen som aktiv jordbrukare** som är en förutsättning för flera interventioner xx.

Kontroll av **ersättning för ekologisk produktion** inbegriper utöver kontroll av den egentliga ersättningen även att jordbrukaren har iakttagit de villkor för ekologisk produktion som föreskrivs i förordningen om ekologisk produktion (EU) 2018/848, kontrollförordningen EU 2017/625 och i nationell lagstiftning (bl.a. 18 § i statsrådets förordning 237/2015). Kontrollprotokollet för kontroll av ekologisk produktion kontrolleras under dokumentkontrollen på vintern och därmed meddelas även eventuella sanktioner först då.

Det ska kontrolleras vid kontrollen av ersättningar för ekologisk produktion huruvida avvikelser i iakttagandet av förordningen om ekologisk produktion har konstaterats vid gården som är föremål för dokumentkontroll. Dokumenten från produktionskontrollen av de gårdar som är föremål för kontroll ska således begäras av handläggaren av ersättningarna för ekologisk produktion vid NTM-centralen eller så ska de gårdar för vilka avvikelser har konstaterats i produktionskontrollen utredas på annat sätt.

För brister som konstaterats vid produktionskontrollen meddelas sanktioner enligt ifrågavarande tabell i anvisningen för dokumentkontroll som gäller ersättning för ekologisk produktion. Rubrikerna i tabellen motsvarar rubrikerna i protokollet för produktionskontrollen. Under en rubrik i protokollet kan det finnas flera underpunkter. Då upprepningar kontrolleras ska det beaktas att bristen anses vara upprepad först när en sanktion har meddelats för samma underpunkt flera gånger i följd.

Gårdar som omfattas av kontrollsystemet kontrolleras på plats åtminstone en gång i året. För genomförandet av kontrollen ansvarar NTM-centralerna, som anlitar inspektörer som Livsmedelsverket auktoriserat som hjälp vid fysiska kontroller. Auktoriserade inspektörer handlar under tjänsteansvar.

Åland

- Betydande undantag i de förfaranden som beskrivs ovan: xx

NON-IACS

Strukturstöd till jordbruket, företags- och projektstöd till landsbygden samt Leader-verksamheten

Kontrollsystem

Förvaltningsmyndigheten och det utbetalande organet tar fram en kontrollstrategi/plan som gäller strukturstöd till jordbruket, företags- och projektstöd till landsbygden samt Leader-verksamheten.

I det skede då stöd beviljas och utbetalas genomförs en administrativ kontroll för alla ansökningar. Administrativa kontroller genomförs utifrån material som förutsätts av den som söker stöd eller utbetalning av det samt utifrån myndigheternas register och informationssystem. Vid behov utnyttjas den korskontroll som systemen möjliggör.

I den administrativa kontrollen i det skede då stöd beviljas säkerställs att projektet är stödberättigat och att förutsättningarna för stöd uppfylls samt utses de projekt som ska finansieras enligt förutsättningarna i urvalsförfarandet.

I den administrativa kontrollen i utbetalningsskedet säkerställs att projektet genomförs enligt förutsättningarna för beslutet om att stöd beviljas, att stöd villkoren iaktas samt vid behov de kostnader som godkänns. Vid utbetalningsskedet granskas även uppnåendet av projektets resultat vid tidpunkten för betalningsansökan. En del (x procent) av de administrativa kontroller som gäller den sista utbetalningen i utbetalningsskedet för investeringar genomförs på den plats där projektet genomförs. Kontroller som görs på plats väljs främst riskbaserat och delvis slumpmässigt. Syftet är att kombinera kontroller som utförs på plats så att objektet endast besöks en gång.

Förenklade kostnadsförfaranden tillämpas i så stor omfattning som möjligt i de åtgärder där detta är ändamålsenligt. Målet är att minska den administrativa bördan och förenkla förvaltningsförfaranden. Förenklade kostnadsförfaranden bidrar även till färre fel.

För projekten genomförs en omfattande uppföljning av beständighet, och målet är att i första hand genomföra detta med hjälp av uppgifter som fås från informationssystem och register, material som lämnas in av sökanden eller som annars är offentligt tillgängligt samt elektroniska förbindelser.

Genomförandet av affärsplanen följs upp i fråga om de stöd där detta är en förutsättning för att stöd kan beviljas.

Behörig kontrollmyndighet

Förvaltningsmyndigheten (jord- och skogsbruksministeriet), det utbetalande organet (Livsmedelsverket) samt regionala myndigheter (närings-, trafik- och miljöcentralerna, 15 stycken) har befogenhet att utföra kontroller av strukturstöd till jordbruket samt landsbygdens företags- och projektstöd samt Leader-verksamheten.

Livsmedelsverket leder, vägleder och utbildar regionala myndigheter i kontrolluppgiften samt svarar för tillräcklig kontroll av användningen av medel och vid behov utför kontroller, svarar för stickprov samt upprätthåller informationssystem. Livsmedelsverket svarar för anmälningar om brott mot regler till OLAF.

Regionala myndigheter svarar inom sitt område för behandlingen av anmälningar av beviljande och utbetalning av stöd, administrativa kontroller, kontroller som utförs på plats, uppföljning av beständighet samt återkrav och eventuell tillämpning av andra sanktioner.

System för sanktioner

Den myndighet som har beviljat stödet svarar för återkrav av stöd som beviljats, betalats eller använts i strid med reglerna. Uppgiften om genomfört återkrav sparas i informationssystemet.

- Sanktioner (effektivitet, proportionalitet, förebyggande karaktär)
- I fråga om konkurrensutsättningsförfarandet ska man beakta hur allvarlig bristen är i förhållande till det stöd som betalas?
- Vilken effekt har förseningar: minskning av stöd i fråga om försenade betalningsansökningar?

Offentliga upphandlingsförfaranden/konkurrensutsättning

Vid upphandlingsförfaranden tillämpas lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

SEKTORÅTGÄRDER

Tillsyns- och påföljdssystem

I dagsläget regleras åtgärder i biodlingssektorn samt tillsynen och påföljder inom sektorn för frukt och grönsaker på unionsnivå och det är uppenbart att denna reglering fortsätter under följande finansieringsperiod.

Om kontroller och påföljder inom biodlingssektorn föreskrivs i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1368 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller stöd till biodlingssektorn. Enligt artikel 8 ska kontrollerna som medlemsstaterna genomför bestå av både administrativa kontroller och kontroller på plats och man ska iakta de allmänna principer som fastställs i artikel 59 i förordning (EU) nr 1306/2013. Medlemsstaterna ska säkerställa att minst 5 procent av de sökande inom ramen för medlemsstatens biodlingsprogram blir föremål för kontroller på plats.

Artikel 9 i förordningen gäller medel som betalats ut felaktigt och påföljder. Den ränta som ska läggas till det felaktigt utbetalda belopp som återkrävs enligt artikel 54.1, 58.1 e eller 63.3 i förordning (EU) nr 1306/2013 ska beräknas i enlighet med artikel 27 i genomförandeförordning (EU) nr 908/2014. I fall av bedrägerier eller

allvarlig försummelse som stödmottagen är ansvarig för, ska stödmottagaren, utöver att betala tillbaka det felaktigt utbetalda belopp som erhållits med ränta, i enlighet med artikel 63.3 i förordning (EU) nr 1306/2013, betala ett belopp som motsvarar skillnaden mellan det ursprungligen utbetalda beloppet och det belopp som stödmottagaren har rätt till.

I fråga om stödåtgärder inom frukt- och grönsakssektorn föreskrivs om påföljder i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/891 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker och komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller påföljder som ska tillämpas på dessa sektorer och om ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 samt i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/892 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker. I kommissionens förordning (EU) 2017/891 behandlas administrativa påföljder i artiklarna 59–67 och i kommissionens förordning (EU) 2017/892 behandlas kontroller i artiklarna 26–35.

Behörig tillsynsmyndighet

Jord- och skogsbruksministeriet är behörig myndighet. Livsmedelsverket ansvarar för uppgifter som anknyter till beviljandet, utbetalningen och uppföljningen av stödet. Tullen ansvarar för uppgifter som anknyter till efterkontrollen av stöden.

Offentliga upphandlingsförfaranden/konkurrensutsättning

Vid upphandlingsförfaranden tillämpas lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

Ytterligare om åtgärderna inom biodlingssektorn: Om upphandlingar överstiger 2 500 euro, ska den som genomför programmet redogöra för kostnadernas rimlighet till exempel genom att begära anbud, använda prislistor, genom e-postförfrågningar eller per telefon. Förfrågningarna ska dokumenteras, det vill säga anbud och e-postmeddelanden ska bevaras och över telefonförfrågningar ska upprättas en minnesanteckning. Priset är inte det enda kriteriet, utan valet kan påverkas av till exempel leveranssäkereten och kvaliteten.

VILLKORLIGHET

Tillsyn av villkorlighet och påföljder

Kompletterande information till begäran om utlåtande: I detta avsnitt beskrivs de nationella planerna för de punkter gällande tillsynen av villkorligheten och påföljderna för villkorlighet i vilka medlemsstaterna enligt EU:s förordningsutkast har beslutsmakt. Kontrollen av villkorligheten och påföljderna kommer att till många delar regleras i den s.k. den horisontella förordningen som är under beredning just nu, medan påföljderna dessutom regleras även i EU:s delegerade förordning, som bereds senare. De regler som meddelas i dessa förordningar upprepas i huvudsak inte i CAP-planens text.

Enligt utkastet till den horisontella förordningen är den allmänna regeln då en påföljd för försummelse av villkorligheten föreläggs att stödet minskas med 3 %. Utkastet till den delegerade förordningen är inte tillgängligt och därför är det ännu inte känt vad den delegerade förordningen skulle föreskriva om påföljderna i anslutning till villkorligheten. Det är fortfarande öppet till exempel huruvida den horisontella förordningen eller den delegerade förordningen kommer att innehålla minimiprocent för påföljderna för allvarliga, återkommande och uppsåtliga försummelser. Om detta inte blir fallet, upptas de senare i CAP-planen. I utkastet till den horisontella förordningen föreskrivs att om en försummelse endast har liten inverkan på uppnåendet av målet för kravet i fråga, ska inga påföljder föreläggas, men stödmottagaren informeras om försummelsen och om ett eventuellt behov av en korrigerande åtgärd.

1. Systemet för villkorlighetstillsyn

Enligt den horisontella förordningen är tillsynsurvalet för villkorlighet minst 1 % av dem som ansöker om jordbrukarstöd. Stödmottagarna väljs till kontrollurvalet utifrån både riskanalys och slumpmässigt urval. Det slumpmässiga urvalets andel är 20–40 %. I riskanalysen granskas resultaten av kontrollerna av villkorligheten från tidigare år och data om egenskaper hos gårdar där försummelser förekommit analyseras, såsom deras gårdsstruktur, ansökningsuppgifter, flygbilder, resultat av det föregående årets arealmonitorering osv.

Tillsynsurvalen för villkorligheten kombineras i så stor omfattning som möjligt med olika stöd- och substanskontroller i regel på så sätt att tillsynsurvalet för villkorlighet som gäller växtodling görs tillsammans med tillsynsurvalet för arealstöd, och tillsynsurvalet för villkorlighet som gäller djurproduktion görs tillsammans med urvalet av ändamålsenliga stöd- och substanskontroller inom djurproduktion.

En stödmottagare som valts ut till kontroll som görs på plats kontrolleras när det är möjligt att kontrollera de flesta villkorlighetskraven för vilkas del stödmottagaren valts ut till kontrollen. Substanskontroller av de föreskrivna verksamhetskraven kan vid behov utnyttjas vid övervakningen av villkorligheten.

Administrativ kontroll utförs i fråga om villkorlighetskraven vid behov till den del som det är möjligt. Den administrativa kontrollen genomförs särskilt som korsvis kontroll av uppgifter i förvaltningens olika register, samt som kontroll av både ansökan och de bilagor till ansökan som villkorligheten eventuellt förutsätter. Dessutom görs dokumentkontroller i fråga om de villkorlighetskrav som inte kan kontrolleras på plats, till exempel skiftesbokföringen av växtskyddsmedel och gödselmedel.

Enligt planerna kommer arealmonitorering att användas för kontroll av villkorlighet till tillämpliga delar. Vid kontrollen utnyttjas till tillämpliga delar fotografier med geoinformation som jordbrukaren tagit.

De följande kontrollmetoderna eller -systemen som enligt utkastet till den horisontella förordningen är frivilliga för medlemsstaterna verkställs inte i Finland:

- Distanskartläggning verkställs inte inom kontroll av villkorlighet. Kompletterande information till begäran om utlåtande: Distanskartläggning skulle inte verkställas inom tillsynen av villkorlighet eftersom avsikten inte är att tillämpa denna metod för stödkontroll. Orsaken till detta är väderförhållandena i Finland. Enligt planerna ska arealmonitorering däremot användas för tillsyn av villkorlighet till tillämpliga delar.
- Det förenklade kontrollsystemet för småbrukare verkställs inte. Kompletterande information till begäran om utlåtande: Det förenklade systemet för småbrukare skulle inte tas i användning i Finland eftersom Finland planerar att införa ett minimikrav för stöd, så att jordbruksmarken ska utgöra minst fem hektar per stödmottagare. Enligt utkastet till den horisontella förordningen innebär detta att det förenklade kontrollsystemet för småbrukare inte skulle kunna tillämpas i Finland.

2. Påföljder för villkorlighet

Vid fastställandet av påföljderna för villkorlighet beaktas i enlighet med den horisontella förordningen försummelsens allvarlighet, omfattning, permanens, upprepnings och uppsåtlighet.

Om en försummelse inte har någon eller endast liten inverkan på uppnåendet av målet för kravet i fråga, ska enligt den horisontella förordningen inga påföljder föreläggas. Däremot informeras stödmottagaren om försummelsen och om ett eventuellt behov av en korrigerande åtgärd. Om en sådan försummelse fortsätter eller återkommer inom tre på varandra följande kalenderår, föreläggs stödminskningen till det år då upprepnings av försummelsen observeras.

Om vissa krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC) kontrolleras med arealmonitorering, tillämpas på försummelser av dessa krav en lägre påföljdsprocent än den procent som i enlighet med den allmänna regeln föreläggs för motsvarande försummelser som observeras vid kontroller som görs på plats.

Påföljder tillämpas inte om försummelsen av ett villkorlighetskrav orsakas av force majeure eller en exceptionell omständighet. De bedöms från fall till fall. Utöver de exempel som nämns i listan över exempel i artikel 3 i den horisontella förordningen är sådana omständigheter bland annat att jordbrukaren avlider eller är långvarigt eller överraskande arbetsoförmögen.

Om innehavet av en gård eller del av gården, jordbruksmark eller ett produktionsdjur för vilken eller vilket man under det aktuella kalenderåret ansökt om stöd som anknyter till villkorlighetskrav överförs under det pågående kalenderåret, föreläggs de administrativa påföljderna för villkorlighet överföringens mottagare, om denne är ansvarig för att reglerna inte har iakttagits och om denne beviljas stöd för det aktuella kalenderåret. Om den som överför innehavet är ansvarig för att reglerna inte har iakttagits, riktas påföljderna till denne, om denne beviljas stöd för det aktuella kalenderåret.

Av beloppet för stödminskningar som orsakas av försummelse av villkorlighet och av uteslutande utanför stöden förbehålls det maximibelopp om 25 % som EU-förordningen tillåter till Finland.

De följande möjligheterna som enligt utkastet till den horisontella förordningen är frivilliga för medlemsstaterna tas inte i bruk i Finland:

- Det är inte obligatoriskt för en stödmottagare vars försummelse av ett villkorlighetskrav inte har någon eller endast har ringa inverkan på uppnåendet av målet för kravet i fråga, att delta i rådgivningssystemet för jordbruk. Kompletterande information till begäran om utlåtande: Enligt utkastet till den horisontella förordningen är det möjligt för medlemsstaten att förutsätta att en sådan här stödmottagare deltar i systemet för jordbruksrådgivning. Eftersom den horisontella förordningen inte gör det möjligt att förelägga motsvarande tvång till de stödmottagare som gjort sig skyldiga till försummelser som är allvarligare än ringa, är det inte heller ändamålsenligt att förutsätta deltagande i rådgivningen i fall med ringa försummelser.
- Möjligheten att avstå från att förelägga en villkorlighetspåföljd om den är högst 100 euro tillämpas inte. Kompletterande information till begäran om utlåtande: I Finland skulle denna avvikelse endast gälla en liten grupp av gårdar: År 2019 föreskrevs 316 gårdar en tvärvillkorspåföljd om 1–250 euro, sammanlagt 38 740 euro. Det finns således ännu färre gårdar som fått en påföljd om högst 100 euro. Dessutom skulle ett undantag av detta slag göra förvaltningen mer komplicerad. Gårdens stödbelopp uppdateras hela tiden till följd av att resultaten av olika kontroller beaktas och de slutliga stödnivåerna fastställs. Genom detta kan påföljden för villkorlighet vid en tidpunkt underskrida gränsen om 100 euro och vid en annan tidpunkt överskrida den.

3. Behöriga tillsynsmyndigheter i fråga om villkorlighet

Det utbetalande organet handleder, utbildar och följer upp verkställigheten och övervakningens kvalitet samt svarar för datasystemen i fråga om delegerade uppgifter som ingår i ämbetsverkets behörighet och ansvarar för de anmälningar om regelstridigheter som görs till OLAF. Dessutom ansvarar Livsmedelsverket för att ge instruktioner om provtagningen i SMR 5 och 6 och för slutsatserna om analysresultaten.

I Fastlandsfinland finns 15 närings-, trafik- och miljöcentraler (NTM-central) och sex regionförvaltningsverk (RFV) som övervakar villkorlighetskraven på det sätt som nämns nedan i tabell 1. De behöriga tillsynsmyndigheterna på Åland presenteras i tabell 2.

Tabell 1. Behöriga tillsynsmyndigheter i fråga om villkorlighet i Fastlandsfinland

Villkorlighetskrav	Behörig tillsynsmyndighet
SMR 1 (vattenramdirektivet)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
SMR 2 (nitratdirektivet)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
SMR 3 (fågeldirektivet)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
SMR 4 (naturdirektivet)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
SMR 5 (allmänna livsmedelsförordningen)	Regionförvaltningsverket (RFV) och närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
SMR 6 (hormonförbudsdirektivet)	Regionförvaltningsverket (RFV)
SMR 12 (växtskyddsämnesförordningen)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
SMR 13 (bekämpningsämnesdirektivet)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
SMR 14-16 (djurskydd)	Regionförvaltningsverket (RFV)
GAEC 1 (permanent vall)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
GAEC 2 (torvmarker)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
GAEC 3 (förbränning av stubb)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
GAEC 4 (skyddsremsor)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
GAEC 6 (jordbearbetning sluttande)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
GAEC 7 (minimimarktäckning)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
GAEC 8 (växtföljd/diversifiering av grödor)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
GAEC 9 (miljötyor o.d.)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
GAEC 10 (permanent vall Natura)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)
extra GAEC (nyodling mineraljord)	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-central)

Tabell 2. Behöriga tillsynsmyndigheter i fråga om villkorlighet på Åland

Villkorlighetskrav	Behörig tillsynsmyndighet
SMR 1 (vattenramdirektivet)	Ålands landskapsregering
SMR 2 (nitratdirektivet)	Ålands landskapsregering
SMR 3 (fågeldirektivet)	Ålands landskapsregering
SMR 4 (naturdirektivet)	Ålands landskapsregering
SMR 5 (allmänna livsmedelsförordningen)	Ålands landskapsregering och Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM)
SMR 6 (hormonförbudsdirektivet)	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM)
SMR 12 (växtskyddsämnesförordningen)	Ålands landskapsregering
SMR 13 (bekämpningsämnesdirektivet)	Ålands landskapsregering
SMR 14-16 (djurskydd)	Ålands miljö- och hälsovårdsmyndighet (ÅMHM)
GAEC 1 (permanent vall)	Statens ämbetsverk på Åland
GAEC 2 (torvmarker)	Statens ämbetsverk på Åland
GAEC 3 (förbränning av stubb)	Statens ämbetsverk på Åland
GAEC 4 (skyddsremsor)	Statens ämbetsverk på Åland

Villkorlighetskrav	Behörig tillsynsmyndighet
GAEC 6 (jordbearbetning sluttande)	Statens ämbetsverk på Åland
GAEC 7 (minimimarktäckning)	Statens ämbetsverk på Åland
GAEC 8 (växtföljd/diversifiering av grödor)	Statens ämbetsverk på Åland
GAEC 9 (miljöytor o.d.)	Statens ämbetsverk på Åland
GAEC 10 (permanent vall Natura)	Statens ämbetsverk på Åland
extra GAEC (nyodling mineraljord)	Statens ämbetsverk på Åland